

# DÉLMAGYARORSZÁG

Vasárnap, 1939. VII. 2.

KERESZTENY POLITIKAI NAPILAP

XV. évfolyam 148. szám

## A MAGYAR FELTÁMADÁS VÁROSA

A politikai életben ma a szegedi kurzus az uralkodó csillagzat. Kevés ideig emlegették a felvidéki szellemet is, de — szerencsére — igen rövid idő alatt kitudt, hogy a felvidéki szellem magyar szellem, nem külön útaknak, nem külön céloknak, nem külön elszántságoknak foglalata.

A szegedi szellem a nemzeti feltámadás gondolatát, programját és munkakötelességét jelenti. Szeged városa a nemzeti feltámadás városa, mint ahogy Sopron az urbs fidelissima s mint ahogy — most mindenkire szólunk — Nürnberg: die Stadt der Bewegung. Ma a közélet fórumán mindenkire számára belépőjegyet jelent, ha a szegedi szellem szószólójaként jelentkezik, mozgalomnak sikert, szónoknak hatást, politikusknak érvényesülést jelent a „szegedi” jelző. A politika piacán nincs ma még egy olyan márká, mint a szegedi védjegy. Hány „peremberke” él közöttünk, aki a maga politikai érvényesülésének motorját szegedi emlékek benzínével fűti s más hivatást, más kötelességet magával szemben nem ismer, csak azt, hogy a nagy időkben a maga személyes jelenlétét bizonyítgassa.

De amikor azt látjuk, hogy politikusnak sikert, mozgalomnak győzelmet, programnak érvényesülést szerez a szegedi jelző és a szegedi jelszó, mégis csak keresnünk kell, hogy mit ad magának a városnak az a tény, az az érdem s az a történelmi eredmény, hogy a magyar feltámadás politikája innen indult el s itt görgették el a nemzet legjobbjai a magyarság sírja előtt a sziklát. A város minden polgára jogos büszkeséggel fogadja, amikor városát a nemzeti feltámadás bölcsőjeként magasztalják, de a sok elismerésen keresztül s a sok magasztaláson túl — úgy érezzük — lassan, de egyre hatalmasodó erővel érik mindannyiunk kívánságává az az érzés, hogy Szegednek ezt az érdemét, ezt az elsőségét, történelmi szerepét ne csak vezércikkek és ne csak politikai szövegek ismerjék el, hanem maga a nemzet is s a törvényhozás iktassa törvénybe azokat az érdemeiket, amelyek Szegedet koszorúzzák.

A törvényhatóság közgyűléséből kelle-ne kiindulnia annak a mozgalomnak, amelyik „szegedi törvényt” kér az országgyűléstől, törvényt, amely a nemzet háláját fejezi ki a nemzeti újjászületés városával szemben. A nemzet mondjon köszönetet a városnak, amelynek mai életét köszönheti. A nemzet törvényhozása ismerje el azoknak a heteknek a történelmi jelentőségét, amelyekben itt, Szegeden bontották ki a nemzeti lobogót s toborozták nagybányai Horthj Miklós hadseregét, a nemzetfölszabadítót, a nemzetmegmentőt. Szegeden gyuladt ki az egyetlen vezér hívószavára a szívek máglyája, amelynek tüze ébredésre melengette a nemzet lesújtott, kivérzett testét is. Innen indult el hősi útjára az a hadsereg, amelyik elvitte a magyar zászlót Kassára, Komáromba, Bahóra s el fogja még vinni a magunk erejével és Isten segítségével a ma még idegen uralom igája alatt nyögő városok ormaira. Mint ahogy Székesfehérvárra elment a törvényhozás,

jöjjön el Szegedre is s iktassa törvénybe a nemzet háláját Szeged várossal szemben. Iktassa törvénybe a nemzet háláját s törvény adományozza Szegednek a nemzeti feltámadás városa elnevezést. S a kormány tegyen előterjesztést aziránt is, hogy az a különállóság, amelyet a város a nemzet elismerésével nyer, bizonyos közjogi vonatkozásokban is kápon tartalmat. Ha külön jogállása volt századokon keresztül a szabad királyi városoknak, legalább szimbólikusan kápon külön jogállást a nemzeti feltámadás városa is. Például: a város mindenkor polgármestere, a legelső szegedi polgár, mint zászlós úr, legyen tagja a felsőháznak.

A mohó érdemszerzők és fúrge jogcím-kövácok, akik immár húsz éve azon fáradoznak, hogy a történelmi események mellé magukat, mint „jelenvoltak még” lajstromoztassák, igyekezzenek arra a magaslat-

ra emelkedni, amelyet a magyar jelen történelmének nagyjai tűztek ki. Most már a városnak is igyekezzenek mindenki juttatni valamit a nemzet hálájából, a magyar polgárság elismeréséből s előlegezni a történelem dicsőségéből. Végtére is ennek a városnak levegője, szabad magyar lelke, gerinces polgársága, nemzeti hagyományai voltak szálláscsinálói annak az átalakulásnak, amelyből a magyar feltámadás fénye és dicsősége megszületett. A politikai irányzat sikere: sikere a nemzetnek is, a szegedi szellem telíti most a közéletet, a történelmet, minden magyar szót és minden magyar cselekvést; a szegedi szellem az utat mutató fénylő ködös zlop, program, amit vállalni, hit, amit vallani, földat, amit teljesíteni; kötelesség, amit elvégezni parancsol a nemzet és a magyar jövő: jusson hát elismerés a bölcsőnek is, amely ringatta a gondolatot, a városnak, amely kiröpítő fészke volt a magyar feltámadás hitének és akaratának. A város bízón bízva várja a nemzet háláját s a törvényhozás elismerését.

## A danzigi krízis

**PARIS:** A helyzet feszült, de nem valószínű már a közeljövőben váratlan események következhetnek be

**LONDON:** A kormány állandó készenlétben figyeli az eseményeket

**BERLIN:** Nem imponálnak többé az angol fenyegetések

**A Vatikán közbe lépését kéri a béke megmentésére**

London, július 1. A cáfolatok ellenére tovább tart a feszültség a danzigi kérdés körül. Szombaton újabb feltűnő hírek keltek szárnyra az európai sajtóban Danzig-szabadállam sorsáról. A Daily Mail és a Daily Herald szerint államcsiny készül Danzigban. A Daily Mail azt állítja, olyan hírek érkeztek, amelyek szerint a danzigi nemzeti szocialisták kikiáltják Danzig csatlakozását a német birodalomhoz. A rendkívüli helyzetre való tekintettel az angol kormány több tagja Londonban marad.

A félhivatalos Times is beszámol a Danziggal kapcsolatos jelentésekről és azt írja, hogy

**a terv végrehajtása a szerződések világos megszegését jelentené és ezáltal egy rendkívüli veszélyes helyzet állna elő.**

A lap szerint nem kétséges az, hogy az angol és a francia kormány a Lengyelország irányában vállalt kötelezettségeit teljesíti. A két kormány figyelmesen követi az eseményeket: még pénteken este megindultak a tárgyalások London és Páris között.

**Állandó készenlét Londonban**

London, július 1. Halifax lord külügyminiszter a hétvégi szünetet Londonban tölti. A kabinet külügyi bizottságának tagjai állandó készenlétben tartják magukat, hogy bármely pillanatban összehívhatók legyenek. A Press Assotiation szerint a hétvégi szünet alatt is a leg gondosabban figyelik Londonban a danzigi fejleményeket. Az angol kormányt állandóan tájékoztatják az események irányáról. Danzig esetleges bekebelezése a Német Birodalomba kétségkívül nagyban növelné az európai feszültséget, de Londonban úgy vélik, hogy Né-

metországban nem lehetnek többé kétségei az angol és francia álláspont tekintetében.

**A párisi német nagykövet Bonnet-nél**

Páris, július 1. Bonnet külügyminiszter szombaton délután fogadta a párisi német nagykövetet, akivel megtárgyalta a politikai helyzetet.

**Francia intézkedések**

Páris július 1. Szombaton délelőtt az államtanácsban Daladier miniszterelnök tájékoztatta a kormányt az általános helyzetről, amely a tanácskozásról kiadott hivatalos közlemény szerint továbbra is igen komoly. Daladier közölte, hogy a kormány milyen intézkedésekkel szándékozik eloszlanni Franciaország erőyes elhatározásaira vonatkozóan még fennforgó kételeyeket és milyen rendszabályokat vett tervbe Franciaország külpolitikai tevékenységének alátámasztására.

A Temps ezzel kapcsolatban úgy értesül, hogy csupán diplomáciai természetű intézkedésekről van szó, a kormány nem gondol újabb tartalékos kórosztályok behívására.

Bonnet külügyminiszter részletesen ismertette a külpolitikai helyzetet. Részletesen kitért a danzigi helyzetre és beszámolt azokról a megbeszélésekről, amelyeket pénteken Noel varsói nagykövettel, valamint Lukaszewics párisi lengyel nagykövettel folytatott. Noel francia nagykövet értesítéséből az tűnik ki, hogy a kelet-európai helyzet feszült, mindamellett nem valószínű, hogy Danzigban már a közeljövőben váratlan események következhetnek be. Ebből a szempontból Noel meggyűlölté tá-